

Witrikken, blaarkoppen, jerseys, Zweeds roodbont, brown swiss of gewoon zwart- en roodbonten. Koenraad D'heer en Krisje Bulckmans uit het Oost-Vlaamse Berlare hebben van alles wat in de stal. Het doel van de bonte verzameling is economisch melk produceren.

De kleurrijke veestapel van Koenraad D'heer (40) en Krisje Bulckmans (44) uit het Oost-Vlaamse Berlare vormt een bonte aaneenschakeling van diverse kleuren en patronen. Blaarkop- en witrikpatronen, jersey en brown swiss of de traditionele rood- en zwartbonten, in deze melkveestal loopt van alles wat. Ze maakten de keuze om met verschillende rassen te werken niet echt bewust. 'Het bedrijf ligt in een waterwingebied', doet Koenraad D'heer het verhaal kort uit de doeken. 'Ik kan bijgevolg niet alle jongvee aanhouden en ben al langer verplicht tot het af en toe aankopen van dieren.'

Na de start van het nieuwe melkveebedrijf stapte Koenraad langzaam van de zuivere witroodfokkerij af. De geringe productiecapaciteit was een van de redenen voor die keuze. Met de geringe aandacht voor de lokale rassen heeft Koenraad achteraf gezien nog moeite. 'Bij de opmars van de holsteinisering stopte de overheid de andere rassen in de vergeethoek en nu geeft ze subsidies om de raszuivere fokdieren opnieuw te steunen. Daar klopt iets niet.' De productie van 5000 kg bij de start steeg inmiddels. Het rollend jaargemiddelde van de 45 melkkoeien reikt nu pre-

Koenraad D'heer: 'Als een koe op de toppen van haar tenen loopt, kan er veel fout gaan'

Een bonte mix van rassen in de stal

Esthetische melkveehouderij

Koenraad D'heer: 'Ik zoek graag diversiteit voor het doorbreken van eentonige landschappen'

In de loop van de jaren negentig kwam Koenraad zo per toeval bij de abdij van Westmalle terecht, waar melkkoeien van verschillende rassen gemolken worden. 'Het werken met verschillende rassen sprak me meteen aan. Het is uiteindelijk wel mooi, al die kleuren in de stal.'

Lokale rassen

De hoeve van Koenraad en Krisje oogt vrij recent. De moeilijke ligging van het ouderlijke bedrijf in de nabijheid van de woonkern bracht het koppel ertoe de bedrijfszetel bij de start over te planten naar een nieuwe locatie.

De ligboxenstal voor het melkvee kwam er eerst, twee jaar later een machineloods en aanpassing van het woongedeelte. De jongveestal dateert uit 1997. Tot die tijd bleef het jongvee op het ouderlijke bedrijf. 'Een jaar later hebben we de kuilmuren daar weggehaald om ze hier opnieuw op te trekken. Het was niet vanzelfsprekend, maar op die manier werd al dat beton mooi opnieuw gebruikt.'

cies tot 7000 kg melk met 4,22% vet en 3,41% eiwit. 'In de boekhouding kom ik op ruim 6300 kg melk uit met 5133 kg ruwvoermelk', vervolgt Koenraad. Wanneer het forse aandeel ruwvoermelk ter

sprake komt, trekt hij demonstratief de zakken van zijn broek open. 'Geld is zeker niet alles in ons leven maar de economie, daar draait het wél om op een bedrijf.'

Witrug Sephanie

Productie: 6.08 324 7217 4,61 3,53

Hoewel de melkveehouder hoge producties van negen- en tienduizend liter mooi vindt klinken, liggen die ver van de eigen doelstelling. 'Een mens die elke dag vijftien uur werkt, loopt ook wat scherper of geprikkelder rond. Met koeien is het precies hetzelfde. Als een koe continu op de toppen van haar tenen moet lopen, kan er veel fout gaan.'

Stierkalveren bij moeder

Het hoge aandeel ruwvoermelk is een cijfer waar Koenraad graag mee uitpakt. 'Het past zelfs in het kader van de huidige wereldproblematiek.' Hij verwijst daarmee naar de massale verscheping van soja en andere krachtvoerbestanddelen. 'Ik gebruik wel nog een standaardbrok en soja of koolzaadschroot in beperkte mate als aanvulling op het rantsoen. Maar ik ga vooral van het standpunt uit: als je goed ruwvoer hebt, dan geven de koeien vanzelf melk.'

Het ruwvoerareal beslaat in totaal 35 hectare. Behalve 14 hectare mais en 13

hectare gras telt het bedrijf vier hectare gras-klover, een hectare zomergerst en drie hectare laaggelegen weiden in overstromingsgebied. Komend jaar verbouwt Koenraad ook een hectare luzerne in combinatie met gerst. 'Ik zoek graag wat diversiteit voor het doorbreken van eentonige landschappen. Het is dus uit esthetisch standpunt en voor imago-opbouw.' Het experimenteren met teelten is vergelijkbaar met de proeven met verschillende rassen. Een echt kruisingsschema past de melkveehouder niet toe in de fokkerij. 'Uier, benen en klauwen vind ik belangrijk, het ras doet er weinig toe', refereert Koenraad aan de veel ingezette Zweedse roodbontstier Peterslund. 'Ik kies liever voor meer eiwit of hogere gehalten in de melk dan voor een hogere productie. De koe ziet minder af van een gelijke hoeveelheid melk met meer inhoud dan van een grotere melkgift met gelijke gehalten.'

Van de totale veestapel is momenteel een kwart zwartbont, de rest is roodbont.

Vijftien dieren bezitten een kleurschakering. 'Zeker wat de zwarten betreft wil ik liever niet dat het er meer worden. Zwartbonten zijn al snel dominant aanwezig.' Witrug- of blaarkoppatronen genieten de voorkeur. Blaarkop en brown swiss zijn geliefd om de donkere klauwen, het moederinstinct en het eiwitgehalte. 'De stierkalveren blijven hier zui-gen bij de moeders tot aan de verkoop en bepalen zelf wanneer en hoeveel melk ze willen opnemen. Dan zijn iglo's overbodig. Het is mooi, die relatie tussen koe en kalf, en dat spreekt ook aan in het landschap.'

Witrik Sephanie is een geliefd voorbeeld. 'Het is een brave koe met karakter, ze is niet te groot, heeft een blauwe tong en donkere klauwen. Zo heb ik ze graag.' Elke koe heeft een verhaal ten huize D'heer én een bijzondere naam. 'We werken met namen, niet met nummers. Het is "onkoeielijk" om met nummers te werken', vindt Krisje. Bij wijze van voorbeeld komt witrik Blijheid, een Peterslunddochter van Sephanie, ter sprake. Maar ook Beterkannie (v. Mor) loopt in de stal. 'Een geboorte is hier altijd iets speciaals', besluit Koenraad stellig. 'Een vaarskalf met een bijzondere kleurschakering betekent voor ons een dubbele verrassing.'

Annelies Debergh